

A VISSZHANG

Mit irnak rólunk?

Mikor hosszú hónapok munkája után a SzEI első nagygyűlését megtartottuk, majd a tervezetések misztikus kódéből kilépve erős tettekkel hoztuk közelebb egymáshoz az egyetem ifjúságát, sok vihart kellett kiállanunk. A mindig és mindenáron önzők ezernyi csapata hangos ovációit, vagy kicsinyes és hazug rágalmaikat alig győztük hallgatni. Mi nem vettünk részt ebben a vitában, de a vihar folyt. Az érdeklődésnek, a magamföltésben gyűlölködő rágalmazásnak és a kegyes *vallonvergetésnek* ebben az orgiájában csak egy dolog tartotta bennünk a hitet: hogy új és tiszta életet lehet teremteni itt, a szörnyű zavarok beteg áramlásában. Az, hogy azok, akiknek ítélete, a szervezet élete felett is döntést, várt. Munkát vártak a céltudatos építő munka eredményét, és csak azután ítélték. „...nem szabad azt hinnünk, hogy a SzEI eggyel több mozgalmat jelent. Összefogja a meglevő egyesületeket, s azokat, melyek eddig sem fejtettek ki komoly munkát, meg is szünteti. Nagy jelentősége, hogy egységes egyetemi szellemiség kialakulását teszi lehetővé, s érvényre juttatja az egyetemi Monroe elvet: az egyetem az egyetemi hallgatóké. Mivel tagjai csak a szegedi egyetem polgárai lehetnek, lehetetlen, hogy ezentúl az egyetemen kívül álló lelkiismeretlen akarnokok saját érdekeik és vezérkedési vágyaik szolgálatára használják fel az egyetemi ifjúságot.” (Híd 1941 január 10.)

Egészen kellene itt ismertetni Féja Géza cikkét, aki neveltségessé zúzta a ránk pörlekedő, Hamlet előadásunktól magyar életünket féltő örökbölcseket. Vagy Németh László cikkét, aki a magyar színpadi élet megújulásának forradalmát látja a színjátszóink megmozdulásában és így ír rólunk: „...kísérletnek sem utolsó, hogy kik viszik a színjátszásban végre is többre: akik magas szellemi munkával s étellel eltelten, mint műkedvelők, az ifjúság színjátszó képességeit szolgálataukba állítják, vagy a profik, akik éjjel-nappal színházban játszanak, de csak ritkán színdarabokat.” És valószínűleg nem a lekicsinylés és a honföltő tudakosság iratja vele azt, hogy: „Minthogy szerzőt keresve egyikük az én nevemet is kimondja: alig állhatom meg, hogy ne jelentkezzem.” (Híd 1941 május 6.)

„Öntudatos magyar diáknemzedék van kialakulóban, amelynek elve nem színészeket és művészeket nevelni, de társadalmunknak olyan vezetőket, akik elsőrendű szükségletnek tekintik a színház és művészet ápolását is. Az ifjúság joga, hogy megismerkedjék a legfőbb széppel is és vajjon megismerheti-e jobban, mint ha maga éli meg és mások élményévé teszi?” (Ellenzék 1941 május 7.)

„Szándékosan hangsúlyozzuk a vállalkozás művészi értékét, ami ugyan merőben szokatlan és merész megjelölésnek tűnhet fel műkedvelő produkcióval kapcsolatban, azonban függetlenül a részletelemzéstől az egész előadás összhatását és egységes benyomását tekintve még a legszigorúbb kritika alapján is művészi értékűnek kell elfogadnunk. (Szegedi Napló 1941. n.árc. 31.)

„... kétszeresen jóleső öröm látni a diák Hamlet-et, amely a legújabb rendezői elgondolásokkal, remekül pergő előadásokban kifogástalan külsőségek között került elé. Az előadás mindenben méltó a célkitűzésekhez és a legnagyobb dícséretet érdemli.” (Szegedi Uj-nemzedék 1941 április 2.)

„A szegedi egyetemről kiindult diákegység mozgalmát a SzEI... újabb megnyilatkozással folytatta mozgalmát. A diákothron megvalósítását a különböző előadások, viták rendezése és a Hamlet előadása után most „Szegedi Híd” címmel diáklappal léptek a nyilvánosság elé. A „Szegedi Híd” tartalmában, kiállításban és célkitűzésben méltóan reprezentálja a szegedi diákmovizmat és ebben is hű eddigi megnyilatkozásaihoz.” (Délmagyarország, 1941 május 30.)

„Öröm látni, hogy a mostani időkben, mikor az ifjúság figyelmét annyira lekötik a múlt dolgok a szegedi egyetem diákjainak egy válogatott csoportjában buzgó érdeklődés ébredt az örök dolgok iránt. A Hamlet előadása, melyet Kolozsvárott is alkalmunk volt gyönyör-

rúséggel látni, igen jelentős kezdeményezés. Emlékedett ízlés, hosszú hónapok fegyelmezett munkája, szerény, de öntudatos magatartás teszi rokonszenvéssé a szegedi diákegység első jelentkezését, mely remélhetőleg nem marad egyedülálló kísérlet.

A kiadott ismertető füzet igazolja, hogy a szegediek elméleti felkészültséggel és erőkigondos számbavételével határozta el magukat a nehéz vállalkozásra...

...A szegedi diákok Hamlet előadását legjobban dícsérik, hogy nem adták vérszegény mását valamely hivatásos színház Hamlet produkciójának, de messze felette jártak a megszokott műkedvelő színvonalnak. (Erdélyi Helikon 1941 június.)

„Ha Debrecen a maradandóság városának nevezte Ady, Szegedet a megújuló fiatalság városának kell méltán elkeresztelnünk... Szeged mai fiataljai eredetiségben, ötletességben, tehetségben és buzgóságban, mindenképpen méltók az előző nemzedékhez.” (Jelenkor. 1941 augusztus 1.)

„Most, újabb nemzedék kopogtatott szellemi életünk ajtaján. Ezúttal a legfiatalabb. Első sajtótermékeiket tartjuk magunk előtt. Szegedi Híd a címe és az újjászervezett szegedi egyetemi ifjúság eszméinek hordozója. Volt alkalmunk megismerkedni velük ittartózkodásuk idején. Komolyak és törekvők... Németh László talaján érzik megvetve szemüket. Tamási Áron látja el őket időszerű tanítással, melynek következménye nem lehet más, csak a munka... Üvözetünkben szeretnénk bátorítást sugallni a legifjabb nemzedéknek, amelyik már nem új megoldásokon töri a fejét, hanem a megkezdett úton dolgozni és tisztogatni akar.” (Ellenzék 1941 június 5.)

„... Köszönjük a szegedi ifjúságnak, hogy tőlük függetlenül és önállóan, de mégis ugyanazt a szellemet indította útnak új lapjában, melyet mi írók is szolgálunk. És, — hogy az ő szavakkal éljünk, ha ezt a nagy hivatását be tudja tartani, akkor ez a szerepe a múltból a jövőbe ívelő magyar híddá teszi.” (Híd 1941. június 16.)

„Célkitűzését jelképesen fejezi ki a címe: emberek, érdekek, közösségek között akar összekötő híd lenni. Szellemét pedig csatakiáltásszerű jelmondata érzékelteti. Tartalma változatos, eleven.” (Vezetők Lapja, 1941 július.)

„... ez az előadás nem műkedvelő, szórazást kereső, ünnepi ötletből fakadt. A Szegedi Egyetemi Ifjúság irodalmi hódolatának akart kifejezést adni és nem egyszerűen néma rajongással, hanem aktív cselekedettel: a nagy mű elemeinek legrészletesebb elemzésével.

— Most az ifjú vállalkozók egy ország előtt hitet tettek a színházi műfajok pangása idején a magasrendű színház hivatása mellett egyéni próbálkozással, de füzetük minden sorából kicsengő hősi tisztasággal és keménységgel.” (Diárium, 1941. május.)

— or —

Búcsúzóul

*Te azt hiszed, hogy engemet gyalázol,
mikor hulló szíromként pazarlod magad;
a csodálatos régi virulásból
szétszórva azt, ami még megmaradt.*

*Te azt hiszed, hogy másra hulló szíromod
csak engem foszt, szegényít és rabol,
és újjonghatsz, mert ma még nem kell sírnod,
ha bódító szíromod fölé új vágy hajol.*

*Szállongó színes szírmok örök vágya:
feledni s megtagadni azt a gyökeret,
amely híven kapaszkodott belém, mikor még ágad
az ég felé dísz és virág nélkül meredt.*

*Sorsod virágsors; hullás és hűtlenség;
sorsom tagadnám meg, ha sorsod megkísérteném,
a föld, a rög keserves végzete: a hűség
s emlékezés fájdalma lett enyém.*

*A rög hűsége, amely néma kinnal állja
szégyenét, míg virágba szökkent álma másra hull
s be tudja várni az időt, mikor majd ága
új szírmot bont, vagy visszahull rá virágtalanul.*

PETNEHÁZY FERENC.

Apró mondanivalók

A Szegedi Híd a Szegedi Hídról

A Szegedi Hídat a Szegedi Egyetemi Ifjúság (SzEI) tagjai írják és a szerkesztés és a kiadás munkája is a tagok munkája. A deákirók írásain kívül azonban minden számban meghallgatjuk egy professzornak és egy országos mondanivalójú magyar embernek a szavát. Múlt számunkban Halasy-Nagy József professzor úr szolt, most pedig Koch Sándor professzor úr szól hozzánk. Az országos mondanivalójú magyar emberek közül múlt számunkban Tamási Áron, a mostaniban pedig P. Varga László cikkét és Erdélyi József versét közöljük.

A szerkesztés és a kiadás munkája kizárólag a miénk, hiszen hivatásrendi alapon állunk, és ez megköveteli azt, hogy ami munkát csak el tudunk végezni, deák társadalmunkban magunk végezzük el. Ugyanez a hivatásrendi alap határozza meg a cikkeik tárgyát is. Mi első sorban szegedi egyetemi, azután egyetemi, harmadszor szegedi és csak negyedszer akarunk nagy országos, általános kérdésekkel foglalkozni. Azért tesszük ezt, mert az országnak sok kitűnő folyóirata van, amely az ország kérdéseit tárgyalja, magyarázza, és mi úgy, olyan jól úgysem tudnók azokat a nagy kérdéseket megmagyarázni, viszont az egyetem és főleg a szegedi egyetem ifjúságának sorskérdéseivel csak mi tudhatunk kellő alaposan foglalkozni, és így foglalkozni, hogy minden deák saját ügyének tekintse a közös egyetemi ügyet. A nagy folyóiratok hasábjain elkallódnának ezek a »kis« ügyek, de így életet tudnak formálni, teremteni.

Mikor jelenik meg a Szegedi Híd? Nem vagyunk folyóirat, mely hetenkint, vagy kéthetenként, vagy esetleg havonként jelenik meg. Nem, mert nem akarjuk azt, hogy határidőre, kényszerből kelljen mondanivalókat kitermelni, amik éppen azért, mert kényszerből születtek, csak álmondanivalók lehetnek. Csak akkor jelenik meg a Szegedi Híd, ha a kellő értékes, eleven cikkanyag összegyűlt. Ha nem többször, csak évenként egyszer, de az az egy szám jó és igaz mondanivalójú legyen, ne szükségből összetakolt valami.

Hogyan irhatunk a Szegedi Hídba?

Aki SzEI-tag esetleg még nem tudná: a megírt cikket borítékba zárva, — esetleg jelígyével a SzEI gondnokának, vagy a SzEI irodájába adja le. Az írások sorsáról a szerkesztőség dönt.

GONDOLATOK

A lélek olyan, mint a ház, Ha jó az alapja, megáll. Akkor tölti be hivatását, ha sokan megférnek benne. S akkor szép, ha az ég felé tör.

A vers olyan, mint víz a sziklán. Apró cseppek termővé enyhítik a kőkemény lelket.

A költő szerepe ugyanaz, ami ceruzájáé. Legértékesebb belső tartalmát adja oda, hogy nyomot hagyjon a fehér papíron.

Az öregek bátorsága a megfontolás, fiatalok megfontolása a bátorság.

A gótika a legmeribb lélek szobra. Ég felé tör és kővémered a gyönyörűségétől.

Vannak akik gyakran változtatják véleményüket. Saját lelkiükkel sakkognak ezek, és félniük kell, hogy egyszer nem lesz több lépésük...